

Bijlage 3 Criteria voor oppervlakte en indeling

Voor het vaststellen van de oppervlakte en indeling wordt in deze bijlage onderscheid gemaakt in vier delen:

- deel A : bepalen van de capaciteit;
- deel B : bepalen van de ruimtebehoefte;
- deel C : bepalen van de toe te kennen omvang;
- deel D : minimumnormen voor het realiseren van nieuwe voorzieningen;
- deel E : Meetinstructie voor het vaststellen van de bruto vloeroppervlakte van schoolgebouwen.

Deel A Het bepalen van de capaciteit

A.1 School voor primair onderwijs, school voor (voortgezet) speciaal onderwijs en school voor voortgezet onderwijs

1. De capaciteit van ieder gebouw wordt afzonderlijk vastgelegd in de bruto-vloeroppervlakte van het gebouw.
2. De capaciteit van de gebouwen voor het **primair** onderwijs en het **(voortgezet) speciaal onderwijs** is de bvo die is berekend op basis van de 'Meetinstructie voor het vaststellen van de bruto vloeroppervlakte van de schoolgebouwen in het primair onderwijs' (bijlage A-III-1 Meetinstructie voor het ..).
3. De capaciteit van de gebouwen voor een school voor **voortgezet onderwijs** is de bvo die is berekend op grond van de 'Meetinstructie voor het vaststellen van de BVO van de schoolgebouwen in het voortgezet onderwijs' (bijlage A-III-2 Meetinstructie voor het ...) en wordt vastgelegd in gegevens met:
 - het aantal specifieke ruimten;
 - het aantal werkplaatsen;
 - het aantal lokalen bewegingsonderwijs.Onderdeel van de bruto vloeroppervlakte van het schoolgebouw van de school voor voortgezet onderwijs is het aantal lokalen bewegingsonderwijs. Dit aantal lokalen bewegingsonderwijs moet afzonderlijk worden vastgelegd. Het aantal specifieke ruimten en werkplaatsen wordt onderscheiden in de ruimtesoorten, zoals deze in het ruimtebehoeftemodel zijn opgenomen.
4. Als bij een school voor speciaal basisonderwijs en een school voor (voortgezet) speciaal onderwijs een speellokaal aanwezig is en de school voldoet aan de voorwaarden in bijlage 1, onder 1.3.2 wordt op de bruto vloeroppervlakte 90 m² in mindering gebracht.
5. Het college kan, nadat overeenstemming is bereikt met het bevoegd gezag van de school, besluiten de vastgestelde capaciteit te verminderen, als de hierdoor beschikbaar komende ruimten worden ingezet voor culturele, maatschappelijke of recreatieve doeleinden.
6. De capaciteit van een schoolgebouw wordt verminderd met 80 m² als in het schoolgebouw een peuterspeelzaal is gehuisvest die past binnen het door de gemeenteraad vastgestelde peuterspeelzaalbeleid.
7. Als een deel van een gebouw niet is gerealiseerd met overheidsmiddelen en het bevoegd gezag hiervoor geen vergoeding ontvangt, wordt dit deel niet tot de capaciteit van het gebouw gerekend, maar wordt wel opgenomen in de gemeentelijke basisregistratie.
8. Als de bruto-netto-verhouding in de oppervlakte van een schoolgebouw sterk afwijkt van de sinds 1 januari 1997 gerealiseerde schoolgebouwen, kan het schoolbestuur bij het college een verzoek indienen tot het vaststellen van een fictief bruto vloeroppervlak als grondslag voor het bepalen van de capaciteit.

A.2 Dislocaties, gebouwen met een permanente of tijdelijke bouwaard

Voor het bepalen van de capaciteit van dislocaties voor basisscholen geldt het gestelde onder 1.1.

A.3 Rangorde hoofdgebouwen en dislocaties

Als een voorziening in de huisvesting van een school bestaat uit een hoofdvestiging, een nevenvestiging of een of meer dislocaties wordt na overleg tussen het bevoegd gezag van de school en het college

besloten welk gebouw als gevolg van een daling van het aantal leerlingen of als gevolg van herschikking wordt afgestoten.

A.4 Terrein

Het terrein omvat het kadastrale perceel of de kadastrale percelen van het schoolgebouw, incl. speelterrein. De terreinoppervlakte is gelijk aan de perceelsgrootte die is opgenomen in de kadastrale registratie van het Kadaster.

A.5 Inventaris

1. Uitgangspunt is dat alle scholen voor (speciaal) basisonderwijs, (voortgezet) speciaal onderwijs en voortgezet onderwijs op 1 januari 2009 zijn voorzien van voldoende onderwijsleerpakket, meubilair en leer- en hulpmiddelen.
2. De bruto-vloeroppervlakte van de school is de basis voor het vaststellen van de omvang van de aanwezige inventaris.

A.6.1 Lokalen bewegingsonderwijs

De capaciteit van een lokaal bewegingsonderwijs bedraagt 40 klokuren.

A.6.2 Terrein

De terreinoppervlakte is de oppervlakte die is vastgelegd bij het Kadaster. Slechts de terreinoppervlakte van de vrijstaande gymnastiekruimten gelegen op eigen terrein, los van het terrein van het lesgebouw, wordt geregistreerd.

A.6.3 Inventaris

De inventaris aanwezig op 1 januari 2009 wordt geacht voldoende te zijn.

DEEL B Wijze van bepalen van de ruimtebehoefte

De ruimtebehoefte van een school wordt vastgesteld op basis van het aantal leerlingen.

B.1.1 School voor basisonderwijs

De huisvestingsbehoefte **voor een school voor basisonderwijs** wordt berekend voor elke school met een eigen BRIN-nummer. Daarnaast wordt voor **een dislocatie met spreidingsnoodzaak** en voor elke nevenvestiging met een eigen vestigingsnummer de ruimtebehoefte afzonderlijk berekend. De ruimtebehoefte is opgebouwd uit een basisruimtebehoefte en een toeslag in verband met de gewichtensom. De basisruimtebehoefte van een basisschool wordt berekend met de formule:

$B = 200 + 5,03 * L$, waarbij

B = Basisruimtebehoefte in m2 bruto-vloeroppervlakte, rekenkundig afgerond op hele vierkante meters en

L = het aantal leerlingen dat op 1 oktober voorafgaande aan elk jaar waarop de prognose betrekking heeft op de school is ingeschreven.

De toeslag op grond van de gewichtensom wordt berekend met de formule $T = 1,40 * G$, waarbij:

T = toeslag in m2 bruto-vloeroppervlakte, rekenkundig afgerond op hele vierkante meters en

G = gecorrigeerde gewichtensom.

De gecorrigeerde gewichtensom wordt als volgt bepaald:

- de (ongecorrigeerde) gewichtensom (= optelling van alle gewichten van alle ingeschreven leerlingen) wordt verminderd met 6% van het aantal ingeschreven leerlingen, waarbij de gewichtensom niet kleiner dan 0 mag worden.
- als de aldus verkregen gewichtensom meer bedraagt dan 80% van het aantal ingeschreven leerlingen, wordt de gewichtensom vastgesteld op 80% van het aantal ingeschreven leerlingen.
- De uitkomst wordt rekenkundig afgerond op een geheel getal.

B.1.2 Speciale school voor basisonderwijs

De ruimtebehoefte van een speciale school voor basisonderwijs wordt berekend op basis van het aantal leerlingen voor elke school met een eigen BRIN-nummer en voor elke nevenvestiging met een eigen vestigingsnummer. De basisruimtebehoefte van een speciale school voor basisonderwijs wordt berekend met de formule:

$R = 250 + 7,35 * L$, waarbij

R = Ruimtebehoefte in m2 bruto-vloeroppervlakte, rekenkundig afgerond op hele vierkante meters en

L = het aantal leerlingen dat op 1 oktober voorafgaande aan elk jaar waarop de prognose betrekking heeft op de school is ingeschreven.

Een eventueel speellokaal leidt tot een additionele ruimtebehoefte van 90 m2.

B.1.3 School voor (voortgezet) speciaal onderwijs

Voor een school voor speciaal onderwijs of voortgezet onderwijs is de onderwijssoort, de categorie (speciaal of voortgezet speciaal), het type vestiging en het aantal leerlingen bepalend voor de huisvestingsbehoefte.

De ruimtebehoefte van een school voor (voortgezet) speciaal onderwijs wordt berekend met de formule: $R = V + f * L$, waarbij

R = Ruimtebehoefte in m2 bruto-vloeroppervlakte, rekenkundig afgerond op hele vierkante meters en

V = vaste voet in m² bruto-vloeroppervlakte. Voor de hoofdvestigingen voor alle onderwijssoorten 370 m², behalve voor VSO-ZMLK. Voor VSO-ZMLK is de vaste voet 250 m². Voor nevenvestiging is de vaste voet niet van toepassing en
f = m² bruto-vloeroppervlakte per leerling volgens tabel 1 bijlage A en
L = het aantal leerlingen dat op 1 oktober voorafgaande aan elk jaar waarop de prognose betrekking heeft op de school is ingeschreven.

Een eventueel speellokaal leidt tot een additionele ruimtebehoefte van 90 m².

Tabel 1 geeft een overzicht van de m² bruto-vloeroppervlakte per leerling en per onderwijssoort. Als een school voor (voortgezet) speciaal bestaat uit meer afdelingen, wordt de ruimtebehoefte voor de verschillende schooltypen afzonderlijk berekend.

B.1.4 School voor voortgezet onderwijs

Voor een school voor voortgezet onderwijs wordt de ruimtebehoefte bepaald met behulp van het Ruimtebehoeftemodel (RBM). Het totale ruimtebeslag van een instelling voor voortgezet onderwijs is een optelling van twee componenten, te weten:

1. een leerlinggebonden component;
2. een vaste voet.

De leerlingafhankelijke ruimtebehoefte voortgezet onderwijs wordt berekend door de in tabel 3 opgenomen bruto-vloeroppervlakten per leerling te vermenigvuldigen met het aantal leerlingen. De leerlinggebonden component is afhankelijk van de soort onderwijs, leerweg of sector die de leerling volgt.

De vaste voet is opgenomen in tabel 4 en is afhankelijk van de aard van de vestiging en van het onderwijsaanbod binnen de school voor voortgezet onderwijs en is afhankelijk van de beroepsgerichte leerweg.

De uitkomst van de berekening 'aantal leerlingen per onderwijssoort vermenigvuldigt met de bijbehorende normoppervlakten' en vermeerderd met de vaste voet per instelling en eventueel een vaste voet per sector geeft als uitkomst de totale ruimtebehoefte in bvo van de instelling.

Het RBM:

- kent een afzonderlijke normering voor praktijkonderwijs
- kent geen afzonderlijke normering voor een orthopedagogisch didactisch centrum (OPDC), omdat het OPDC onderdeel uitmaakt van een samenwerkingsverband en diensten levert voor het ondersteunen van leerlingen op de scholen die het samenwerkingsverband zijn aangegaan. De leerlingen die gebruikmaken van de diensten van het OPDC zijn in alle gevallen ingeschreven bij reguliere scholen voor voortgezet onderwijs.

Op basis van het RBM kan de leegstand in onderwijsruimten binnen een gebouw voor voortgezet onderwijs worden bepaald.

De vaste voet:

- is per instelling 980 m² bruto-vloeroppervlakte (BVO) die wordt toegekend aan de hoofdvestiging van de instelling
- is voor een nevenvestiging die op grond van een ministeriële beschikking in aanmerking komt voor aanvullende bekostiging in verband met spreidingsnoodzaak 550 m² BVO
- is niet van toepassing op een zelfstandige school voor praktijkonderwijs
- wordt, als dit van toepassing is, toegekend bij die sectoren waar de beroepsgerichte leerweg wordt aangeboden op de vestiging waar de beroepsgerichte leerweg(en) wordt aangeboden.
- geldt voor die vestiging waar praktijkonderwijs aanwezig is.

B.2 Lokalen bewegingsonderwijs

Het aantal klokuren is bepalend voor het aantal **gym**groepen voor een school voor primair onderwijs en (voortgezet) speciaal onderwijs. Het aantal gymgroepen is afhankelijk van het aantal formatieplaatsen zoals bepaald in bijlage 1 van de verordening 'Materiële en financiële gelijkstelling'.

B.2.1 School voor basisonderwijs

Per **gym**groep met leerlingen jonger dan 6 jaar wordt uitgegaan van maximaal 3,75 klokuur gymnastiek, als de school niet beschikt over een speellokaal. Per gymgroep 6-12-jarigen in het basisonderwijs wordt uitgegaan van 1,5 klokuur gymnastiek.

B.2.2 Speciale school voor basisonderwijs

Per **gym**groep met leerlingen jonger dan 6 jaar wordt uitgegaan van maximaal 3,75 klokuur gymnastiek, als de school niet beschikt over een speellokaal. Per gymgroep met leerlingen van 6 jaar en ouder wordt uitgegaan van maximaal 2,25 klokuur gymnastiek.

Het aantal **gym**groepen wordt bepaald door het aantal leerlingen te delen door de 'N-factor' (tabel 2). De 'N-factor' is bepalend voor de groepsgrootte. De N-factor voor een speciale school voor basisonderwijs is 15. Het verkregen getal wordt alleen naar boven afgerond als het cijfer achter de komma groter is dan 5. In het andere geval wordt het getal naar beneden afgerond.

B.2.3 School voor (voortgezet) speciaal onderwijs

Per **gym**groep met leerlingen jonger dan 6 jaar wordt uitgegaan van maximaal 3,75 klokuur gymnastiek, als de school niet beschikt over een speellokaal. Per gymgroep met leerlingen van 6 jaar en ouder wordt uitgegaan van maximaal 2,25 klokuur gymnastiek.

Het aantal **gym**groepen wordt bepaald door het aantal leerlingen te delen door de 'N-factor'. De 'N-factor' is bepalend voor de groepsgrootte. De N-factor voor een school voor (voortgezet) speciaal onderwijs is afhankelijk van de onderwijssoort, zie tabel 2. Het verkregen getal wordt alleen naar boven afgerond als het cijfer achter de komma groter is dan 5. In het andere geval wordt het getal naar beneden afgerond.

B.2.4 School voor voortgezet onderwijs.

De ruimtebehoefte voor een school voor voortgezet onderwijs wordt berekend met tabel 5 'Berekening van de ruimtebehoefte gymnastiekaccommodatie voortgezet onderwijs'.

B.2.5 Nieuwe accommodatie

Voor het vaststellen van de structurele noodzaak van een nieuwe accommodatie wordt bij het primair en (voortgezet) speciaal onderwijs het aantal **gym**groepen bepaald aan de hand van de prognose en bij het voortgezet onderwijs aan de hand van het aantal leerlingen. Bij het (voortgezet) speciaal onderwijs wordt het aantal gymgroepen van een school waar een of meerdere afdelingen aan zijn verbonden per schooltype afzonderlijk vastgesteld.

DEEL C Bepalen van de omvang die moet worden toegekend.

Het bepalen van de omvang van een goedgekeurde voorziening is noodzakelijk om de financiële bekostiging vast te stellen op basis van bijlage 4, de financiële normering,

C.1 School voor (speciaal) basisonderwijs en (voortgezet) speciaal onderwijs en voortgezet onderwijs

C.1.1 Voor blijvend gebruik bestemde voorzieningen

Voor het vaststellen van de omvang van de goed te keuren voor blijvend gebruik bestemde voorziening

- nieuwbouw, dan wel
- vervangende nieuwbouw,

is het aantal leerlingen waarvoor huisvesting noodzakelijk is bepalend.

Een voorziening voor:

- blijvend gebruik wordt toegekend als de ruimtebehoefte gedurende minimaal tien jaar noodzakelijk is en
- tijdelijk gebruik wordt toegekend als de ruimtebehoefte minimaal vier jaar en korter dan vijftien jaar noodzakelijk is.

De omvang van de goedgekeurde voor blijvend of tijdelijk gebruik bestemde voorziening:

- uitbreiding,
- uitbreiding ter vervanging van een bestaand gebouw,
- ingebruikneming, of
- medegebruik wordt:
 1. voor een school voor primair en (voortgezet) speciaal onderwijs vastgesteld op het verschil tussen de aanwezige capaciteit en de ruimtebehoefte. Het verschil moet tenminste bedragen:
 - **90 m2** bruto-vloeroppervlakte voor **een school voor basisonderwijs** en
 - **80 m2** bruto-vloeroppervlakte voor een speciale school voor basisonderwijs **en een school voor (voortgezet) onderwijs**
 2. voor een school voor voortgezet onderwijs vastgesteld op het verschil tussen **10% van de aanwezige capaciteit voor een school voor voortgezet onderwijs, met een minimum van 100 m2 bvo** en wordt berekend volgens tabel 3 'Wijze van bepalen van de ruimtebehoefte'.

Voor een speciale school voor basisonderwijs **en een school voor (voortgezet) speciaal onderwijs** bedraagt de bruto-vloeroppervlakte van een speellokaal 90 m2 bvo.

C.1.2 Overige voor blijvend gebruik dan wel voor tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen

De omvang van de voor blijvend gebruik bestemde voorziening, dan wel voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening:

- a. terrein, dan wel uitbreiding van het terrein, wordt bepaald door de minimaal noodzakelijke terreinoppervlakte om het schoolgebouw te realiseren met inachtneming van de bij of krachtens de wet gestelde eisen ten aanzien van de terreinoppervlakte en het gestelde in deze bijlage, deel D onder 1;
- b. eerste aanschaf van het onderwijsleerpakket, dan wel uitbreiding van de eerste aanschaf van het onderwijsleerpakket, en meubilair resp. leer- en hulpmiddelen bepaald door de omvang in m2 bruto-vloeroppervlakte van de goedgekeurde voorziening (vervangende) nieuwbouw of uitbreiding;
- c. onderhoud **voor de school voor primair onderwijs en (voortgezet) speciaal onderwijs**

wordt bepaald door de activiteiten die minimaal noodzakelijk zijn voor de voortgang van het onderwijs;

- d. herstel van constructiefouten en herstel van schade aan het gebouw, onderwijsleerpakket/leer- en hulpmiddelen en meubilair in geval van bijzondere omstandigheden wordt bepaald door de activiteiten die minimaal noodzakelijk zijn voor de voortgang van het onderwijs.

C.2 Lokaal bewegingsonderwijs

De omvang van de goedgekeurde voorziening:

1. nieuwbouw, dan wel vervangende nieuwbouw, wordt bepaald door de minimumnormen bij de realisering zoals aangegeven in onderdeel D van deze bijlage.
2. uitbreiding wordt bepaald door de goedgekeurde onderdelen zoals aangegeven bij de criteria voor de beoordeling van een voorziening in lichamelijke oefening, het onderdeel uitbreiding (bijlage I)
3. aanpassing voor zover het niet betreft een lokaal bewegingsonderwijs van een school voor voortgezet onderwijs, wordt bepaald door de activiteiten die minimaal noodzakelijk zijn om het gebouw geschikt te maken voor het onderwijs, dan wel voor de voortgang van het onderwijs.
4. terrein, dan wel uitbreiding van het terrein, wordt bepaald door de minimaal noodzakelijke terreinoppervlakte om het lokaal bewegingsonderwijs, dan wel de uitbreiding van het lokaal bewegingsonderwijs te realiseren met inachtneming van de bij of krachtens de wet gestelde eisen met betrekking tot de terreinoppervlakte.
5. aanvulling op de eerste aanschaf van het meubilair, in geval van ingebruikneming of uitbreiding van het lokaal bewegingsonderwijs, wordt bepaald door de noodzakelijke eerste aanschaf van het meubilair voor andere leerlingen dan waarvoor het lokaal bewegingsonderwijs oorspronkelijk is bedoeld.
6. onderhoud voor zover het niet betreft een lokaal bewegingsonderwijs van een school voor voortgezet onderwijs, wordt bepaald door de activiteiten die minimaal noodzakelijk zijn voor de voortgang van het onderwijs.
7. herstel van constructiefouten en het herstel van schade aan gebouw, onderwijsleerpakket en meubilair in geval van bijzondere omstandigheden, wordt bepaald door de activiteiten die minimaal noodzakelijk zijn voor de voortgang van het onderwijs.
8. medegebruik lokaal bewegingsonderwijs van een school voor voortgezet onderwijs wordt uitgedrukt in lestijden. Het aantal lestijden bewegingsonderwijs wordt bepaald met behulp van het lesrooster met als maximum het met toepassing van tabel 5 van het ruimtebehoeftemodel berekende aantal lestijden: (aantal leerlingen x 32 x m2 bvo gym) : 460. Voor het Lwoo en Praktijkonderwijs geldt de formule: (aantal leerlingen x 32 x m2 bvo gym) : 322. Voor het vaststellen van de mogelijkheid van medegebruik wordt de uitkomst (= aantal lessen dat in de eigen accommodatie wordt verzorgd) in mindering gebracht op de capaciteit.
9. huur sportterrein wordt toegekend voor maximaal acht weken per kalenderjaar. Het aantal lestijden waarvoor vergoeding wordt gegeven wordt bepaald aan de hand van het lesrooster met als maximum het met toepassing van tabel 5 van het ruimtebehoeftemodel berekende aantal lestijden: (aantal leerlingen x 32 x m2 bvo gym) / 460. Voor het Lwoo en Praktijkonderwijs wordt een aangepaste formule gehanteerd: (aantal leerlingen x 32 x m2 bvo gym) / 322.

DEEL D Minimumnormen bij het realiseren van nieuwe voorzieningen

D.1 School voor primair onderwijs en school voor (voortgezet) onderwijs

- minimum terreinoppervlakte betrekking hebbende op het verharde gedeelte: 3 m²/ln. met een minimum van 300 m² netto, vanaf 200 leerlingen kan worden volstaan met 600 m² netto;
- minimumoppervlakte **van een onderwijsruimte: 8 m² netto.**

D.2 School voor voortgezet onderwijs

Minimum afmetingen, uitgedrukt in netto m²:

<i>theorielokaal:</i>	42 m ²
<i>theorievaklokaal:</i>	50 m ²
<i>vaklokaal natuurkunde:</i>	50 m ²
<i>vaklokaal biologie:</i>	50 m ²
<i>vaklokaal scheikunde:</i>	60 m ²
<i>vaklokaal handvaardigheid:</i>	60 m ²
<i>vaklokaal overig:</i>	80 m ²
<i>specifiek vaklokaal lassen:</i>	50 m ²
<i>specifiek vaklokaal meten:</i>	50 m ²
<i>werkplaats:</i>	115 m ²
<i>restaurant:</i>	80 m ²

D.3 Lokaal bewegingsonderwijs

1. De standaard oefenruimte is minimaal 252 m² netto speeloppervlakte, waarbij de vrije hoogte van de oefenruimte minimaal 5 meter is. Het lokaal bewegingsonderwijs bevat tenminste 2 kleedruimten met een was-/douchegelegenheid.
2. Heeft het lokaal bewegingsonderwijs een bredere functie dan is de standaard oefenruimte minimaal 286 m² en de vrije hoogte van de oefenruimte minimaal 5 meter.
3. Heeft het lokaal bewegingsonderwijs een wijkfunctie dan is de standaard oefenruimte minimaal 308 m² en de vrije hoogte van de oefenruimte minimaal 7 meter.

DEEL E Meetinstructie voor het vaststellen van de bruto vloeroppervlakte van schoolgebouwen

E.1 Overzicht 'Meetinstructie voor het vaststellen van de bruto-vloeroppervlakte van de schoolgebouwen in het primair onderwijs'

Het vaststellen van de bruto-vloeroppervlakte van een schoolgebouw voor het basisonderwijs of (voortgezet) speciaal onderwijs vindt plaats volgens NEN 2580, met de volgende aantekeningen:

- de in- en aangebouwde fietsenstallingen en bergingen die uitsluitend van buitenaf bereikbaar zijn, worden niet tot de bruto-vloeroppervlakte gerekend.
- bij scheidingswanden tussen het lesgebouw en in- of aanpandig gelegen gymnastieklokalen wordt de bruto-vloeroppervlakte gerekend tot het hart van de scheidingsconstructie.

E.2 Overzicht 'Meetinstructie voor het vaststellen van de bruto-vloeroppervlakte van de schoolgebouwen in het voortgezet onderwijs'

Deze meetinstructie is bedoeld voor (gedeelten van) gebouwen die na 1 januari 1997 zijn gerealiseerd en waar de gegevens van het ministerie van OCW ontbreken resp. niet volledig zijn. De bruto-oppervlakte van een gebouw is de som van de bruto-vloeroppervlakte van alle tot het gebouw behorende 'beloopbare' binnenruimten. De bruto-vloeroppervlakte wordt gemeten op vloerniveau langs de buitenomtrek van de opgaande buitenconstructies, die de ruimten omhullen.

Tot de bruto-oppervlakte behoort eveneens:

- de oppervlakte van trapgaten, liftschachten, en leidingschachten op elk vloerniveau;
- de oppervlakte van vrijstaande uitwendige kolommen, voor zover groter dan 0,5 m2.

Uitzonderingen:

- De oppervlakten van overdekte niet door vaste buitenbegrenzings omsloten ruimten worden niet tot de bruto-vloeroppervlakte gerekend, ongeacht de vloerconstructie of wijze van verharding. Dit betreft luifels, dakoverstekken, de ruimte onder op kolommen staande verdiepingen, fietsenstallingen (al dan niet overdekt) en dergelijke.
- Open brand-of vluchttrappen aan de buitenzijde van een gebouw worden bij het bepalen van de bruto-oppervlakte niet meegerekend.
- Niet beloopbare kelders en/of zolders worden niet meegerekend.

Tabel 1 Normering bvo (v)so

Onderwijssoort	SO	VSO
Slechthorende kinderen (SH) Kinderen met ernstige spraakmoeilijkheden die niet tevens behoren tot dove of slechthorende kinderen (ES) Visueel gehandicapten (VISG) Langdurig zieke kinderen (LZ) Zeer moeilijk opvoedbare kinderen (ZMOK) Kinderen in scholen verbonden aan pedologische instituten (PI)	8,8	12,2
Dove kinderen (DO) Lichamelijk gehandicapte kinderen (LG) Meervoudig gehandicapte kinderen (MG)*	13,8	15,5
Zeer moeilijk lerende kinderen (ZMLK)	8,8	9,21

Tabel 2 N-factor school voor (voortgezet) speciaal onderwijs

Onderwijssoort	SO	VSO
Dove kinderen (DO)	6	6
Slechthorende kinderen (SH)	12	7
Kinderen met ernstige spraakmoeilijkheden die niet tevens behoren tot dove of slechthorende kinderen (ES)	12	7
Visueel gehandicapten (VISG)	12	7
Lichamelijk gehandicapte kinderen (LG)	12	7
Langdurig zieke kinderen (LZ)	13	7
Zeer moeilijk lerende kinderen (ZMLK)	12	12
Zeer moeilijk opvoedbare kinderen (ZMOK)	12	7
Kinderen in scholen verbonden aan pedologische instituten (PI)	10	7
	7*	7*

* tenzij bij beschikking van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen de N-factor anders dan 7 is vastgesteld.

Voor SO-MG met N=2 geldt 56,75, voor VSO-MG met N=2 geldt 57,5, voor SO-MG met N=3 geldt 56,75 en voor VSO-MG met N=3 geldt 57,5.

Tabel 3 Berekening van de leerlingafhankelijke ruimtebehoefte voortgezet onderwijs

Onderwijssoort	Leerweg	Ruimtetype	BVO/leerling
Onderbouw (leerjaar 1 en 2)	-	Algemeen	6,18
Bovenbouw AVO/VWO	-	Algemeen	5,85
Bovenbouw theoretische leerweg	TLW	Algemeen	6,41
-	LWOO	Algemeen	7,07
Bovenbouw techniek	GLW	Algemeen	5,98
-	-	Specifiek	5,47
-	BLW	Algemeen	4,69
-	-	Specifiek	8,99
-	LWOO	Algemeen	4,44
-	-	Specifiek	12,72
Bovenbouw economie	GLW	Algemeen	5,95
-	-	Specifiek	0,89
-	BLW	Algemeen	5,56
-	-	Specifiek	2,25
-	LWOO	Algemeen	5,85
		Specifiek	3,06
Bovenbouw zorg/welzijn	GLW	Algemeen	5,33
		Specifiek	2,10

	BLW	Algemeen	4,71
		Specifiek	4,22
	LWOO	Algemeen	4,85
		Specifiek	5,53
Bovenbouw landbouw	GLW	Algemeen	5,94
		Specifiek	0,78
	BLW	Algemeen	5,37
		Specifiek	2,34
	LWOO	Algemeen	5,03
		Specifiek	4,69
Praktijkonderwijs		Algemeen	4,41
		Specifiek	7,72

Legenda

TLW = theoretische leerweg

LWOO= leerwegondersteunend onderwijs

GLW = gemengde leerweg

BLW = beroepsgerichte leerweg (basis- of kader-)

Tabel 4 Berekening van de vaste voet per instelling ten behoeve van de ruimtebehoefte voortgezet onderwijs

Onderwijssoort	Ruimtetype	Vaste voet
Hoofdvestiging	Algemeen	980
Nevenvestiging met spreidingsnoodzaak	Algemeen	550
Nevenvestiging zonder spreidingsnoodzaak		0
VMBO-techniek BLW	Specifiek	299
VMBO-economie BLW	Specifiek	196
VMBO-zorg/welzijn BLW	Specifiek	168
VMBO-landbouw BLW	Specifiek	117
Praktijkonderwijs	Algemeen	306

Legenda

BLW = beroepsgerichte leerweg (basis- of kader-)

Met behulp van tabel 3 kan op basis van het aantal leerlingen per onderwijssoort de zogenaamde leerlinggebonden component worden bepaald.

Een voorbeeld: Het Lokale Lyceum

Ruimtesoort	Leerweg	Ruimtetype	BVO/II	aantal II	BVO
onderbouw	–	Algemene ruimte	6,02	100	602
avo/vwo	–	Algemene ruimte	5,69	200	1138
totaal	-	Algemene ruimte	300	1740	

Daarna wordt de vaste voet van de instelling berekend aan de hand van tabel 4.

Tabel 5 Berekening van de ruimtebehoefte gymnastiekaccommodatie voortgezet onderwijs

Onderwijssoort	Leerweg	BVO/leerling
Onderbouw (leerjaar 1 en 2)	-	1,66
Bovenbouw AVO/VWO	-	0,78
Bovenbouw theoretische leerweg	TLW	1,11
-	LWOO	1,26
Bovenbouw techniek	GLW	1,11
-	BLW	1,38
-	LWOO	1,57
Bovenbouw economie	GLW	1,11
-	BLW	1,38
-	LWOO	1,57
Bovenbouw zorg/welzijn	GLW	1,11
-	BLW	1,38
-	LWOO	1,57
Bovenbouw landbouw	GLW	1,11
-	BLW	1,38
-	LWOO	1,57
Praktijkonderwijs	-	1,99

Legenda

TLW = theoretische leerweg

LWOO = leerwegondersteunend onderwijs

GLW = gemengde leerweg

BLW = beroepsgerichte leerweg (basis- of kader-)